

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՍ 7

Խնճի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի՝ դիմորդ

Առաջադրանքները կատարելիս յուրաքանչյուրից պետք է ընտրել այն տարրերակը, որը Ձեր կարծիքով ճիշտ պատասխանն է, և պատասխանների ձևաթղթի համապատասխան մասում կատարել նշում:

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդացե՛ք յուրաքանչյուր առաջադրանքի պահանջը և պատասխանների առաջարկվող տարրերակները: Եթե Ձեզ չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող եք այն բաց բողնել և դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Ձեր առջև դրված թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը ազատորեն կարող եք օգտագործել սևագրության համար: **Թեստ-գրքույկը չի ստուգվում: Ստուգվում է միայն պատասխանների ձևարուղը:**

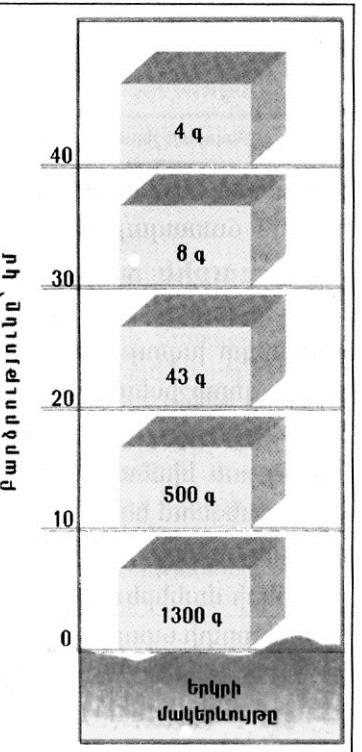
Առաջադրանքները կատարելուց հետո չմոռանաք պատասխանները ուշադիր և խնամքով նշել պատասխանների ձևաթղթում: Պատասխանների ձիշտ լրացնից է կախված Ձեր քննական միավորի ճշտությունը:

Ցանկանում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1 Նկարում պատկերված է.

- 1) 1m^3 օդում առկա քունավոր գազերի գանգվածի նվազումը՝ ըստ բարձրության
- 2) օդի գանգվածի նվազումը՝ ըստ բարձրության
- 3) թթվածնի գանգվածի նվազումը՝ ըստ բարձրության
- 4) օդի ճնշման նվազումը՝ ըստ բարձրության

2 Հյուսիսային քենոային շրջագծի և նրանից հարակ գտնվող Ա կետով անցնող զուգահեռականի միջև իրական ամենակարճ հեռավորությունը կազմում է 2664 կմ: Ա կետի աշխարհագրական լայնությունը կլինի.

- 1) $hu.\_l 24,5^\circ$
- 2) $hu.\_l 28,5^\circ$
- 3) $hu.\_l 42,5^\circ$
- 4) $hu.\_l 36,5^\circ$

3 Երկու կետերի ուղիղ գծով հեռավորությունը քարտեզի վրա 16սմ է, իսկ քարտեզի մասշտաբը՝ 1:2400000: Երկու կետերի իրական հեռավորությունը կլինի.

- 1) 3840կմ
- 2) 150կմ
- 3) 15կմ
- 4) 384 կմ

4 Ո՞ր պնդումն է ճիշտ:

- 1) Երևանի գոտիական ժամանակը առաջ է Տոկիոյի գոտիական ժամանակից:
- 2) Հասարակածի աշխարհագրական լայնությունը 90° է, իսկ քենոներինը՝ 180° :
- 3) Հունիսի 22-ից մինչև սեպտեմբերի 21-ը $hu.\_l 66^\circ 300'$ -ից հյուսիս քենոային ցերեկների տևողությունը կրծատվում է:
- 4) Կորիոլիսի ուժի հետևանքով Երկրի վրա հորիզոնական ուղղությամբ շարժվող օբյեկտները (գետեր, քամիներ և այլն) շեղվում են իրենց սկզբնական ուղղությունից հյուսիսային կիսագնդում՝ դեպի աջ, հարավայինում՝ ձախ:

5 Այն օդը, որն իր մեջ եղած ջրային գոլորշիներից ավելին չի կարող ընդունել կոչվում է.

- 1) չոր օդ
- 2) հազեցած օդ
- 3) ամպ
- 4) մառախուղ

6 Երկու ջրամերժ շերտերի միջև գտնվող ստորերկրյա ջրերը կոչվում են.

- 1) միջշերտային
- 2) քաղցրահամ
- 3) գրունտային
- 4) հանքային

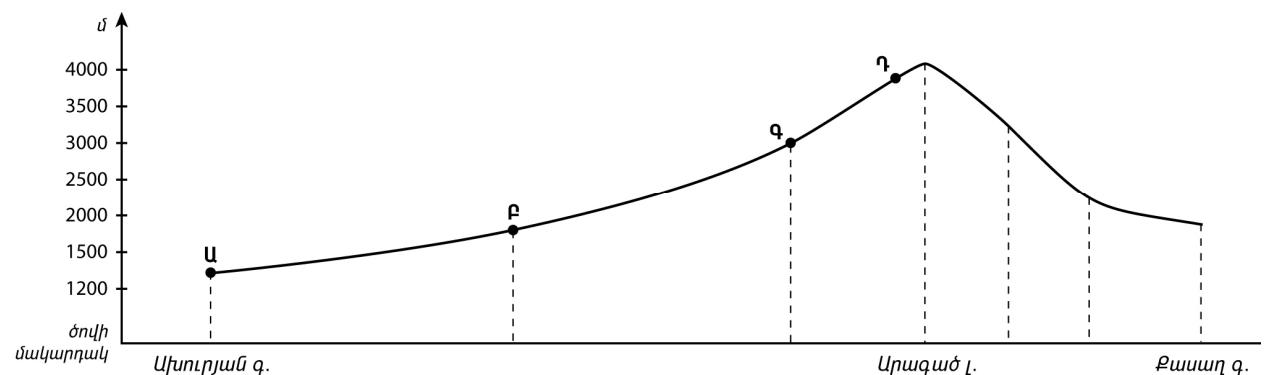
7 Ջարտեզի վրա հավասար մթնոլորտային ճնշում ունեցող կետերը միացնող գիծը կոչվում է.

- 1) իզոբար
- 2) իզոբաթ
- 3) իզոթերմ
- 4) իզոհիպս

8 Երևան քաղաքում հունվարի 10-ին դիտվել է հետևյալ օդի ջերմաստիճանները՝ -5° , -9° , -6° , -4° , 3° , 5° , 2° , -2° : Օդի օրական միջին ջերմաստիճանը կլինի.

- 1) -2°
- 2) -4°
- 3) 2°
- 4) 3°

9 Ուղիեֆի կտրվածքի ո՞ր կետում են քափվում ամենաշատ տեղումներ:

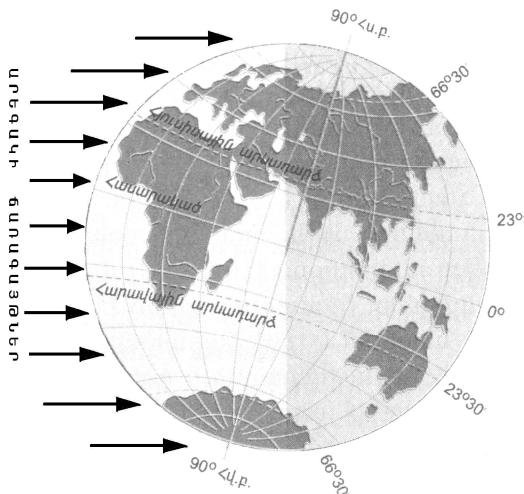

- 1) Q
- 2) T
- 3) U
- 4) P

10

Նկարում պատկերված է Երկրի դիրքը Արեգակի նկատմամբ:

- 1) դեկտեմբերի 22-ին
- 2) մարտի 21-ին
- 3) հունիսի 22-ին
- 4) սեպտեմբերի 23-ին

11

Քարեխառն ծովային կլիման բնորոշ է:

- 1) Ուրալյան լեռներից արևելք ընկած շրջաններին
- 2) Ավստալիայի ծայր հարավ-արևմտյան մասին
- 3) Պատագոնիայի արևելյան առափնյա շրջաններին
- 4) Հյուսիսային Ամերիկայի քարեխառն գոտու արևմտյան և արևելյան մասերին

12

Ո՞ր բնական զոնային են առավելապես բնորոշ քամու ներգործության շնորհիվ ստեղծված ռելիեֆի ձևերը:

- 1) հասարակածային խոնավ, մշտադար անտառների
- 2) քարեխառն գոտու անտառների
- 3) սավանների և նոսրանտառների
- 4) անապատների և կիսաանապատների

13

Այդ կղզու գրեթե կենտրոնով է անցնում հասարակածը: Այդ կղզին Մալակկայի նեղուցով քաժանվում է Մերձական բերակղզուց: Այդ կղզին է.

- 1) Ճավան
- 2) Սուլավեսին
- 3) Կալիմանտանը
- 4) Սումատրան

14

Ո՞ր պնդումն է ճիշտ:

- 1) Սեծ Արջի, Սեծ Ստրուկների լճերը առաջացել են գետահուների լավային արգելափակման հետևանքով:
- 2) Հյուսիսային Ամերիկայի հյուսիսային ծովեզերքին՝ հարակից կղզիների տարածքում, տարածվում է խառը և լայնատերև անտառների զոնան:
- 3) Հյուսիսային Ամերիկայում լայնակի ձգվող լեռների բացակայության շնորհիվ օդային զանգվածները ազատ շրջանառություն են կատարում՝ երթեմն առաջացնելով հզոր պտտահողմեր:
- 4) Կալիֆոռնիական սառը հոսանքի ազդեցության շնորհիվ առափնյա շրջաններում թափվում են առատ տեղումներ:

(77-78) Լեռան ստորոտին մքնողորտային ճնշումը 680 մմ է, իսկ գագարին՝ 330 մմ:

77

Որոշել լեռան հարաբերական բարձրությունը:

78

Որոշել լեռան բացարձակ բարձրությունը:

(79-80) Երկրի բնակչության թիվը 40 000 000 է, քաղաքաբնակմերի բացարձակ թիվը՝ 16 000 000, տարածքի մակերեսը՝ 200 000 կմ²:

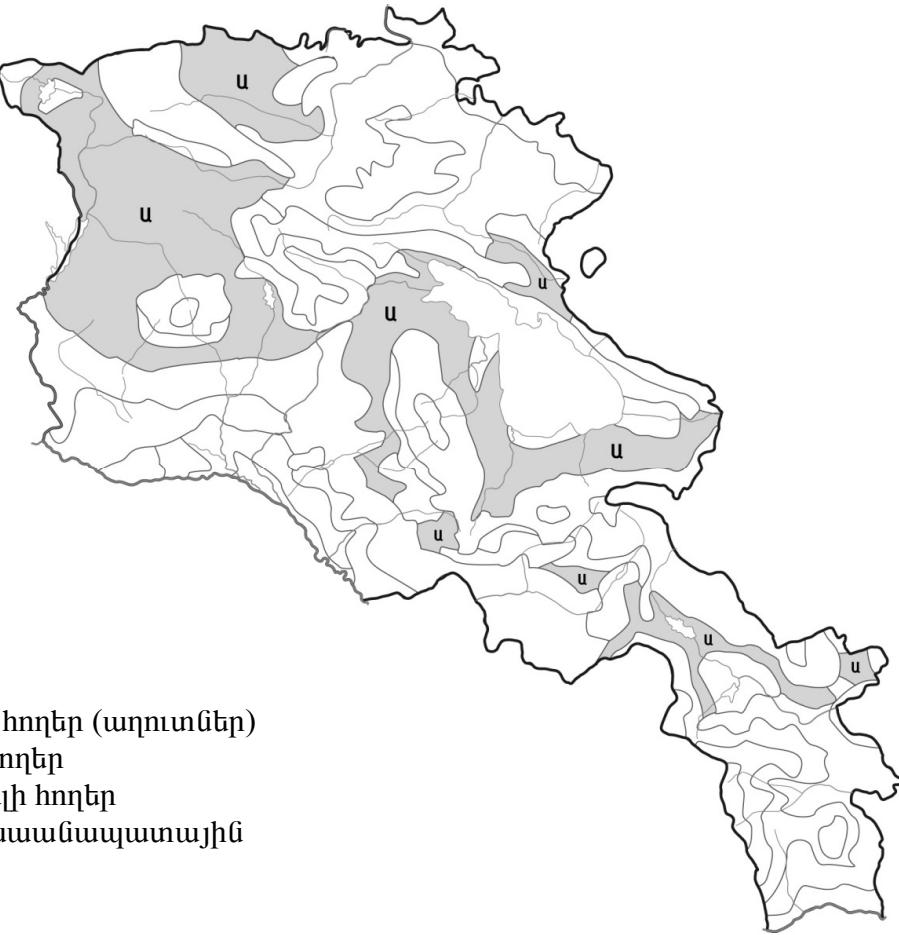
79

Որոշել ուրբամիզացման մակարդակը:

80

Որոշել բնակչության միջին խտությունը:

Քարտեզի վրա ՀՀ հողային ո՞ր տիպն է նշված Ա տառով:

- 1) աղուտ-ալկախ հողեր (աղուտներ)
- 2) լեռնային սևահողեր
- 3) կովտուր-ռոռոգելի հողեր
- 4) անապատակիսանապատային

Որոշել գետի հոսքը 1ժամում, եթե գետի ջրի արագությունը 1.5 մ/վ է, իսկ գետահունի լայնակի կտրվածքի մակերեսը 6m^2 :

Ո՞ր պնդումն է սխալ:

- 1) Ամենաշատ տեղումներ ստանում են Սեծ Զրբաժան լեռնաշղթայի հյուսիսային հատվածի հողմակողմ լանջերը:
- 2) Եվկալիպտները տարածվում են բացառապես անապատների և կիսանապատների գոնայում:
- 3) Ավստրալիայի հյուսիս-արևելյան ափերը ողողող Կորալյան ծովի մակերևութային տաք ջրերում բուռն զարգանում են կորալային պոլիպները:
- 4) Ավստրալիայի մակերևույթի հիմքում ընկած է Ավստրալիական հնագույն պլատֆորմը:

«Նեղուց-դրանով բաժանված կղզի » սկզբունքով կազմված գույգերից ո՞րն է ճիշտ:

- 1) Թորեսի-Թայվան
- 2) Բերինգի-Գրենլանդիա
- 3) Սագելանի-Հրոն Երկիր
- 4) Բար-Էլ-Մանդերի-Մադագասկար

«Լեռնային համակարգ-լեռնազագաք» սկզբունքով կազմված գույգերից ո՞րն է ճիշտ:

- 1) Ապալաչներ-Կոսցյուշկո
- 2) Էլբուրս-Դեմավենդ
- 3) Սեծ Կովկաս-Արարատ
- 4) Անտարկտիկական Անդեր-Ակոնկագուա

Ասիսա աշխարհամասում հոսող գետեր են.

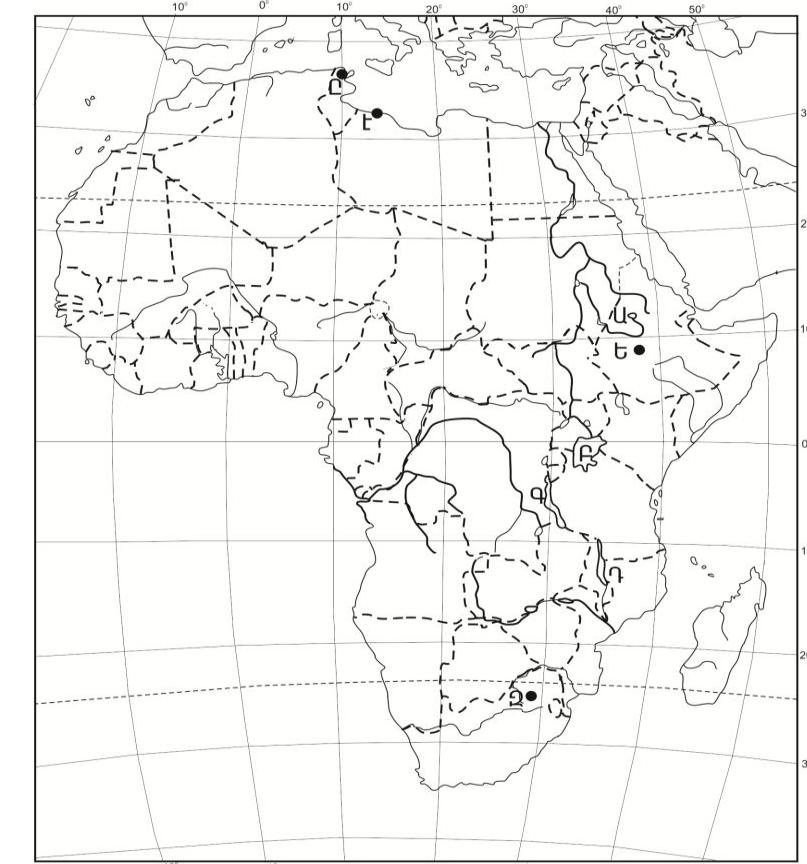
- 1) Վոլգան և Դանուբը
- 2) Թեմզան և Հունոսը
- 3) Օքը և Ինգուրին
- 4) Դնեպրը և Դոնը

Քարտեզի վրա ո՞ր տառով է նշված Վիկտորիա լիճը:

- 1) ♫
- 2) ♪
- 3) Ա
- 4) Բ

Քարտեզի վրա ո՞ր տառով է նշված Պրետորիա մայրաքաղաքը:

- 1) Է
- 2) Ը
- 3) Ե
- 4) Զ

21 Որոշակի տարածքում բնակչության տեղաբաշխումը և վերաբաշխումը՝ ըստ բնակավայրերի ու դրանց համակարգերի կոչվում է:

- 1) բնակչության տեղաբաշխում
- 2) տարաբնակեցում
- 3) միգրացիա
- 4) ուրբանիզացում

22 Բնական շարժի հետևանքով մարդկանց սերունդների անընդհատ վերաբաշխության և հերթափոխման գործընթացի ամբողջությունը կոչվում է:

- 1) բնակչության վերաբաշխություն
- 2) բնակչության մեխանիկական շարժ
- 3) ժողովրդագրական պայթյուն
- 4) ժողովրդագրական ճգնաժամ

23 Հարավ-Արևելյան Ասիայի այդ երկիրն ամբողջությամբ լնկած է կղզիների վրա: Բնակչության մեծ մասը դավանում է քրիստոնեություն: Այդ երկրում կառուցուկի հումք են ստանում նաև կոկոսյան արմավենուց: Ո՞րն է այդ երկիրը:

- 1) Բրունեյ
- 2) Մյանմա
- 3) Ինդոնեզիա
- 4) Ֆիլիպիններ

24 Երկրում ածխի պաշարները կազմում են 2,4մլրդ. տ: Արդյունահանման տարեկան չափը պահպանելու դեպքում այն կրավականացնի 375 տարի: Որքա՞ն է ածխի արդյունահանման տարեկան չափը (արտահայտած՝ տոննայով):

- 1) 2025000
- 2) 1350000
- 3) 6400000
- 4) 1562500

25 «Պետություն – տիրապետող կրոն» սկզբունքով կազմված գույգերից ո՞րն է սխալ:

- 1) Շապոնիա-սինտիկզմ
- 2) Վրաստան-քրիստոնեություն
- 3) Իրան-հուդայականություն
- 4) Աղրեջան-մահմեդականություն

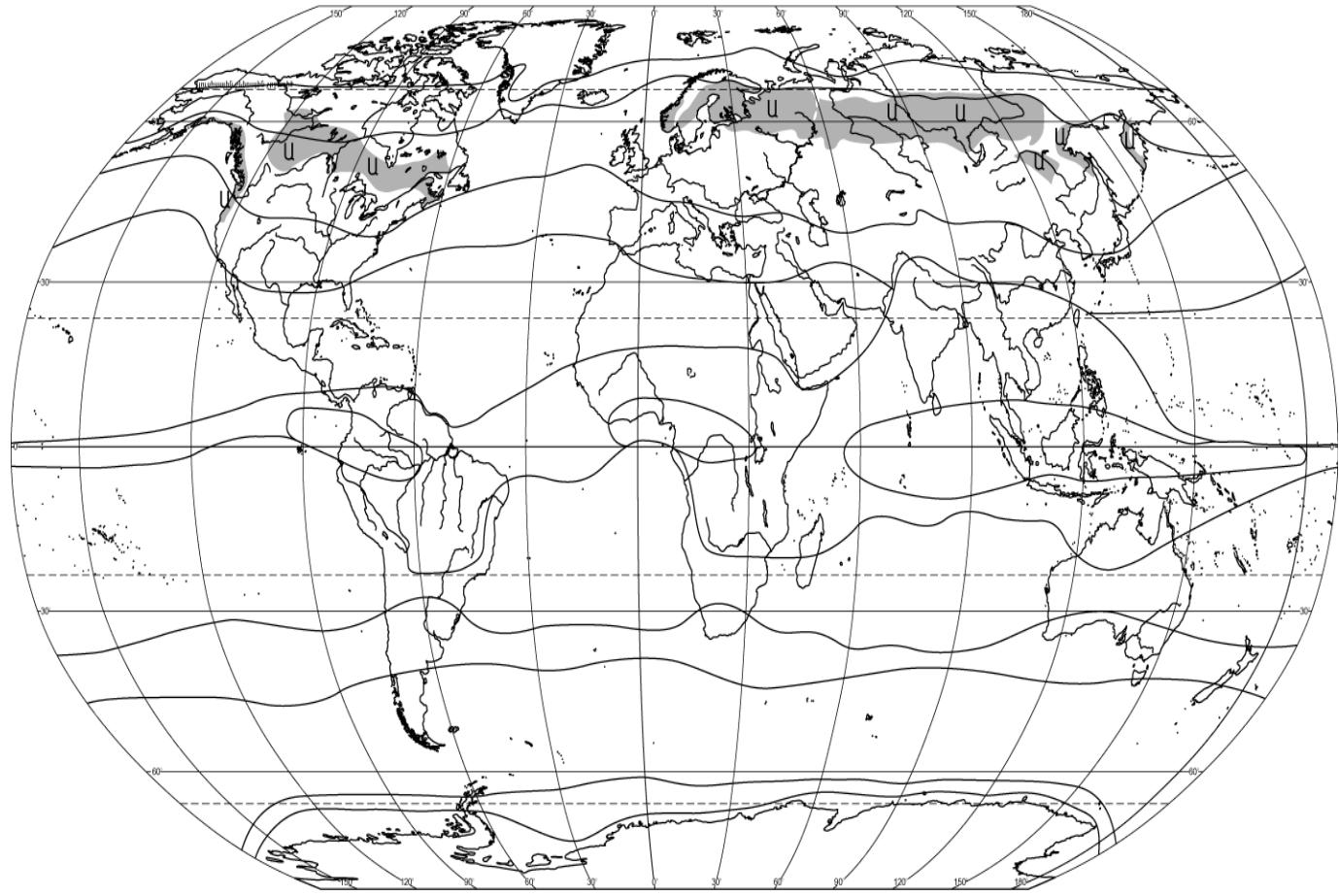
26 «Պետություն-պատկանող կղզի» սկզբունքով կազմված գույգերից ո՞րն է սխալ:

- 1) Հունաստան-Կիպրոս
- 2) Ավստրալիա-Թասմանիա
- 3) Ֆրանսիա - Կորսիկա
- 4) Դանիա-Գրենլանդիա

27 «Հողաբարելավման միջոցառում-բնական օբյեկտ» սկզբունքով տրված գույգերից ո՞րն է սխալ:

- 1) արհեստական ռողողում-մշակովի հողեր
- 2) հակաէրոզիոն միջոցառում- ձյունամերձ լանջաֆլուուր
- 3) չորացում (ցամաքեցում)- գերխոննավ հողեր
- 4) քիմիական մելիորացում-աղուտներ

74 Տրվածներից ո՞րն է զբաղեցնում քարտեզի վրա Ա տառով նշված տարածքները:

69 Ի՞նչն է լնդիանուր Գյումրի և Հրազդան քաղաքների համար:

- 1) գործում են հզոր ջերմաէլեկտրակայաններ
- 2) գործում են ցեմենտի արտադրության խոշոր ձեռնարկություններ
- 3) երկարուղային հանգույցներ են
- 4) նրանց միջով է հոսում Հրազդան գետը

70 ՀՀ տրված մարզերից որի՞ տարածքում է գտնվում «Դիլիջան» ազգային պարկը:

- 1) Շիրակի
- 2) Արարատի
- 3) Սյունիքի
- 4) Տավուշի

71 Ո՞ր զույգում են տրված խոշոր եղջերավոր անասունների գլխաքանակով աշխարհի առաջատար երկրները:

- 1) Թուրքիա և Աֆղանստան
- 2) Իրան և Մոնղոլիա
- 3) Ճապոնիա և Ղազախստան
- 4) Հնդկաստան և Բրազիլիա

72 Տրվածներից ո՞րն է մքննորդի աղտոտման հետևանք:

- 1) գերխոնավ հողերի բերրիության աճելում
- 2) ջերմոցային էֆեկտի առաջացում
- 3) ստորերկրյա ջրերի մակարդակի բարձրացում
- 4) երողինն երևույթների զարգացում

73 Ո՞ր պնդումն է սխալ:

- 1) Մքննորդի մարդածին աղտոտման աղբյուրներից է մետաղաձուլությունը:
- 2) Զրավազաններն աղտոտող իիմնական նյութերը աերոզուներն(օդակախույթ) են:
- 3) Անտառապատ տարածքների կրծատումն ուղեկցվում է գենոֆոննի աղքատացմամբ:
- 4) Զերմոցային էֆեկտի հետևանքով բարձրանում է ներքնորդի տարեկան միջին ջերմաստիճանը:

28 Ո՞ր պնդումն է ճիշտ:

- 1) Վրաստանում տեղական մանգանի, ներմուծվող երկարի հիման վրա աշխատում է Ռուսավիի լիրվ ցիկլի մետալուրգիական կոմբինատը:
- 2) Վրաստանի մակերևույթում ընդարձակ հարթավայրերի շնորհիվ գյուղատնտեսական հանդակները զբաղեցնում են երկրի հողային ֆոնդի 90%-ը:
- 3) Վրաստանի կլիման արևելքում խոնակ է, արևմուտքում՝ չորայիմ:
- 4) Վրացիները կազմում են երկրի բնակչության մոտ 98%-ը:

29 Բնակչության բնական աճի ավելացման ուղղությամբ առավել ակտիվ ժողովրդագրական քաղաքականություն են վարում.

- 1) Ֆրանսիան և Գերմանիան
- 2) Նիդերլան և Սուրիանը
- 3) Ինդոնեզիան և Հնդկաստանը
- 4) Չինաստանը և Պակիստանը

30 Խորհրդարանական հանրապետություններ են.

- 1) Ռուսաստանը և Վրաստանը
- 2) Ադրբեյջանը և Բրազիլիան
- 3) Իտալիան և Իսրայելը
- 4) Ֆրանսիան և Հունաստանը

31 «Պետույթուն-Էլեկտրաէներգետիկայի մասնագիտացման ճյուղ» սկզբունքով կազմված զույգերից ընտրել ո՞րն է սխալ:

- 1) Նիդերլանդներ-ջրային էներգետիկա
- 2) ԱՄՄ-ջերմային էներգետիկա
- 3) Ֆրանսիա-ատոմային էներգետիկա
- 4) Իսլանդիա-ջերմային էներգետիկա

32 Ո՞րն պնդումն է ճիշտ:

- 1) Մերձարևադային և արևադարձային երկրները մասնագիտանում են ցիտրուսային պտուղների մշակման գծով:
- 2) Աշխարհում խոզերի գլխաքանակի շուրջ 50%-ը բաժին է ընկնում Ասիայի մահմեդական երկրներին (Իրան, Սաուդյան Արաբիա և այլն):
- 3) Հացահատիկ արտահանող երկրներից են Եգիպտոսը, Ճապոնիան, Բրազիլիան, Հայաստանը:
- 4) Արվակուլտուրան զարգացած է բարեխառն գոտու տափաստանների ու նորանոտաների զոնայում:

33 Կյանքի միջին տևողության ցածր ցուցանիշներ ունեն.

- 1) Ճապոնիան և Ֆրանսիան
- 2) Ավստրալիան և Նոր Զելանդիան
- 3) Սովորաբիկը և Անգոլան
- 4) Շվեյցարիան և Շվեյցարիան

34 Աշխարհում նաև արտահանող առաջատար երկրներ են.

- 1) Ֆրանսիան և Շվեյցարիան
- 2) Ռուսական և Թուրքիան
- 3) Իտալիան և Հունաստանը
- 4) Վենետիկան և Նորվեգիան

35

Տրված լեռից ո՞րն ունի սաղաղաշտային ծագում:

- 1) Ուրմիա լիճը
- 2) Պարզ լիճը
- 3) Փարվանա լիճը
- 4) Ջարի լիճը

36

Տրված «լեռներ-ծագում» սկզբունքով կազմված զույգերից ո՞րն է սխալ:

- 1) Գուգարաց-հրաբխային
- 2) Արևելյան Սևանի-ծալքաբեկորավոր
- 3) Եղնախաղի-հրաբխային
- 4) Բարգուշատի-ծալքաբեկորավոր

37

ՀՀ-ում ամենամեծ արտեզյան ավազանն է.

- 1) Շիրակինը
- 2) Արարատյանը
- 3) Սիսիանինը
- 4) Փամբակինը

38

Ո՞ր պնդումն է ճիշտ:

- 1) Չոր, խիստ ցանաքային կլիման ձևավորվում է Արարատյան դաշտի մինչև 1000մ բարձրություններում:
- 2) ՀՀ-ում ցածրադիր գոտու համեմատ միջին բարձրության լեռնային գոտում տեղումների քանակը նվազում է՝ հասնելով 230-300նմ:
- 3) Միջերկրական ծովի կողմից եկող օդային օանգվածներն Աղստևի հովտով անցնում են Փամբակի գողավորություն՝ բերելով շատ խոնավություն:
- 4) ՀՀ-ում առավելագույն տեղումները թափվում են ձմռանը, նվազագույնը՝ մայիս-հունիսին:

39

Ո՞ր պնդումն է սխալ:

- 1) ՀՀ-ում ձկնաբուծությունը զարգանում է նաև Արարատյան դաշտի աղակալած հողերում ստեղծված արեստական լճակներում:
- 2) ՀՀ ամբողջ տարածքում անասնապահությունը զարգացել է բացառապես բնական արոտային բարմ խոտի բազայի վրա:
- 3) ՀՀ խաղողագործական շրջաններ են Արփայի հովիտը և Զանգեզուրի հարավը (Սեղրի):
- 4) Սևան-Հրազդան ոռոգչակեներգետիկ համակարգի միջոցով սնվում են Արարատյան դաշտի մի շարք մայր ջրանցքներ:

40

ՀՀ-ում ոչ տեղական հումքի վրա հիմնված մետաղածուլության արտադրություն է.

- 1) պղնձինը
- 2) ալյումինինը
- 3) ոսկունը
- 4) մոլիբդենինը

63

Քննութագրումով որոշել երկիրը:

Հարավ-արևմտյան Ասիայի տարածքի մեծությամբ երկրորդ երկիրն է: Երկրի հարավային ափերը ողողում են Հնդկական օվկիանոսի ջրերը: Բնակչության մեծ մասը դավանում է մահմեդականության շիա ուղղությունը: Ո՞րն է այդ երկիրը:

- 1) Հնդկաստան
- 2) Աֆղանստան
- 3) Իրան
- 4) Թուրքիա

64

Հայկական լեռնաշխարհի վերաբերյալ ո՞ր պնդումն է սխալ:

- 1) Բացակայում են գործող հրաբուխները:
- 2) Ամենաբարձր գագարն ունի ավելի քան 5000 մ բարձրություն:
- 3) Ծրապատված է եզրային լեռների համակարգերով:
- 4) Մեծ Մասիսից դեպի արևմուտք ձգվում է Հայկական Պար լեռնաշղթան:

65

Ո՞ր պնդումն է ճիշտ:

- 1) Եղնախաղի լեռնավահանը ձգվում է Հայաստանի և Թուրքիայի պետական սահմանի ուղղությամբ:
- 2) Բարգուշատի և Սեղրու լեռնաշղթաները մասնատված են Արփայի և Արաքսի գետահովիտներով:
- 3) Փամբակի և Ծաղկունյաց լեռները արտաքին շարի լեռներ են:
- 4) Գեղամա լեռնավահանը ճառագայթաձև մասնատվել է Գեղարոտի, Ամբերդի խոր հովիտներով:

66

Տրվածներից ո՞րն է բնորոշ ՀՀ չոր մերձարևադային կլիմայի տիպին:

- 1) օդի միջին հունվարյան ջերմաստիճանը տատանվում է $+10^{\circ}$ -ի շուրջ
- 2) տարածվում է 1500-2000 մ բարձրություններում
- 3) ձմեռը կարճատև է և մեղմ
- 4) տեղումների միջին տարեկան քանակը հասնում է 800-900 մմ-ի

67

Ո՞ր պնդումն է ճիշտ:

- 1) Արարատյան դաշտին բնորոշ է գծային տարաբնակեցումը:
- 2) ՀՀ-ն հարևան պետությունների համար բնակչության բարձր խտություն ունեցող երկիր է:
- 3) ՀՀ բնակչության կեսից ավելին բնակվում է 1500-2500 մ բացարձակ բարձրության գոտում:
- 4) Բնակչության թվով երրորդ քաղաքը Գյումրին է:

68

ՀՀ գյուղատնտեսության վերաբերյալ ո՞ր պնդումն է ճիշտ:

- 1) Խաղողի մշակության գլխավոր շրջաններից է Լոռու սարահարքը:
- 2) Խաղողի մշակության վերին սահմանը 2100-2200 մ բացարձակ բարձրություններն են:
- 3) ՀՀ գյուղատնտեսության առաջատար ճյուղը անասնապահությունն է:
- 4) Հացահատկի ցանքատարածություններում գերակշռում է աշնանացան ցորենը:

57

Տրված կիմայական գոտիներից ո՞րն է Եվրասիայում զբաղեցնում ամենամեծ տարածքը:

- 1) արևադարձային
- 2) հասարակածային
- 3) արկտիկական
- 4) բարեխառն

58

Ո՞ր գույգում տրված անապատներն են գտնվում Հարավային կիսագնդի արևադարձային կիմայական գոտու սահմաններում:

- 1) Ռուս էլ Խալի և Լիբիական անապատ
- 2) Կալահարի և Աստակամա
- 3) Սահարա և Թար
- 4) Կարակում և Ավազային Մեծ անապատ

59

Ո՞ր գույգում տրված երկրներում է կյանքի միջին տևողության ցուցանիշը ամենացածրը:

- 1) Ըվելիա և Իրան
- 2) Անգոլա և Զամբիա
- 3) Շապոնիա և Նիգերիա
- 4) Ավստրալիա և Կանադա

60

Տրված պնդումներից ո՞րն է ուրբանիզացիայի վերաբերյալ տեղեկատվություն (ինֆորմացիա) ներառում:

- 1) Եթե 1900թ. քաղաքներում էր ապրում աշխարհի բնակչության 13.3 %-ը, 1950թ.՝ 29.3%-ը, ապա 2008թ.՝ 50%-ը:
- 2) Հնդկաստանը, Չինաստանը ու Անդնալով մարդկային և բնական հսկայական ներուժ, այնուամենայնիվ ՀՆԱ-ի 1 շնչի ցուցանիշով զիջում են զարգացած երկրներին:
- 3) Բնակչության թիվն ու խտությունը մեծ է այն երկրներում ու տարածաշրջաններում, որտեղ բարձր է բնակչության վերաբերությունը:
- 4) Բնակչության խտության ցուցանիշը տարածքի բացարձակ բարձրության մեծացմանը զուգընթաց նվազում է:

61

Ո՞ր տրված քաղաքներից ո՞րն է ալյումինի արտադրության խոշոր կենտրոն:

- 1) Լիպեցկ
- 2) Կրասնոդար
- 3) Իվանովո
- 4) Բրատսկ

62

Մեծ Քրիտանիայի վերաբերյալ ո՞ր պնդումն է ճիշտ:

- 1) Գյուղատնտեսության առաջատար ճյուղը բուսաբուծությունն է:
- 2) Արտահանության մոտ կեսը բաժին է ընկնում հանրային հումքին և վառելիքին:
- 3) Հյուսիսային Եվրոպայում տարածքով ամենամեծ հանրապետությունն է:
- 4) Աշխատանքային ռեսուրսների գերակշիռ մասը ընդգրկված է տնտեսության սպասարկման ոլորտում:

41

Արագածոտնի մարզում ո՞ր մայր ջրանցքների շնորհիվ են ընդլայնվել ոռոգովի հողատարածքները:

- 1) Լոռու և Նալբանդի
- 2) Մասրիկի և Կոտայքի
- 3) Շիրակի և Լոռու
- 4) Թալինի և Արգմի Շամիրամի

42

Տրված մարզերից ո՞րը միայն մեկ մարզի հետ ունի ընդհանուր սահման:

- 1) Շիրակի մարզը
- 2) Տավուշի մարզը
- 3) Արմավիրի մարզը
- 4) Սյունիքի մարզը

43

Այժմ ՀՀ երկարուղային ցանցի միջին խտությունը կազմում է մոտ.

- 1) 30 կմ/1000կմ²
- 2) 35 կմ/1000կմ²
- 3) 22 կմ/1000կմ²
- 4) 25 կմ/1000կմ²

44

Ջրի կենսաբանական մաքրման մեթոդը հիմնված է.

- 1) խեցգետինների՝ ջրի մեջ լուծված նյութերով սնվելու վրա
- 2) հոսող ջրի պոտենցիալ էներգիայի օգտագործման վրա
- 3) ջրող թռչունների փետուրների կլանման հատկության վրա
- 4) մանրէների կենսագործունեության օգտագործման վրա

45

Անազի պաշարներով հարուստ է.

- 1) Ինդոնեզիան
- 2) Վրաստանը
- 3) Գերմանիան
- 4) Նիդեռլանդները

46

Աշխարհում ամենաշատ ջուր սպառվում է.

- 1) գյուղատնտեսության մեջ
- 2) ջրամբարներում ջրի կուտակման արդյունքում
- 3) արդյունաբերության մեջ
- 4) կոմունալ-կենցաղային տնտեսության կողմից

47

Ընդերքի ռեսուրսների արդյունավետ օգտագործում է.

- 1) ընդերքի ռեսուրսների համալիր յուրացումը
- 2) հանքարդյունահանման հին ավանդական մեթոդների վերականգնումը
- 3) հանքավայրերում աղքատ պաշարներով թափուների կուտակումը
- 4) պոչամբարներում չկորզված նյութերի կուտակումը

48

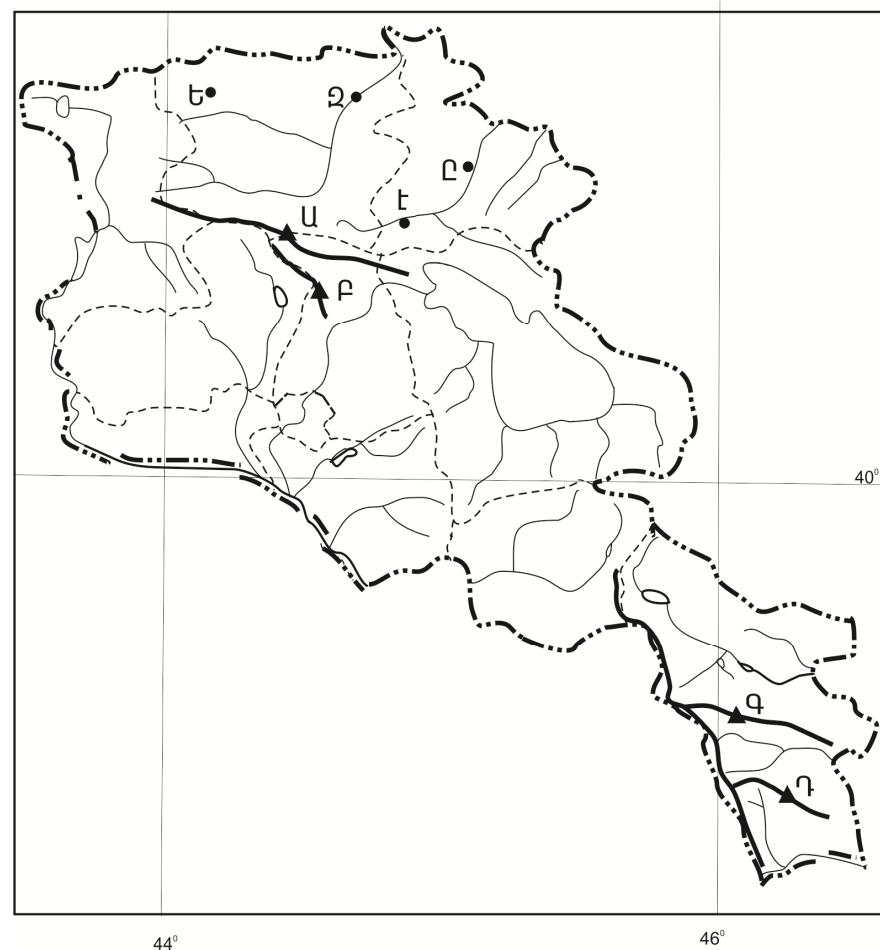
Մթնոլորտի ստորին շերտի տաքացումը ջերմոցային զագերի ու Երկրի մակերևույթից արձակվող երկարակի ճառագայթների կողմից կոչվում է.

- 1) ջերմաստիճանի տատանման լայնույթ
- 2) ջերմոցային տնտեսություն
- 3) ջերմոցային էֆեկտ
- 4) ջերմաստիճանային շրջադասություն (ինվերսիա)

49

Քարտեզի վրա Թեղեն-նիս զագաքը ո՞ր տառով է նշված:

- 1) ♫
- 2) ♪
- 3) Ա
- 4) ♪

50

Քարտեզի վրա Դիլիջան քաղաքը ո՞ր տառով է նշված:

- 1) Է
- 2) Ը
- 3) Ե
- 4) Զ

Բ մակարդակ

51

Հորիզոնի ո՞ր կողմն է ցույց տալիս 225° ազիմուտը:

- 1) հարավ - արևելքը
- 2) հարավ - արևմուտքը
- 3) հյուսիս - արևելքը
- 4) հյուսիս - արևմուտքը

52

Ժամը քանիսը կիմնի Երևանում, եթե Լոնդրոնում ժամը 12^{00} -ն է:

- 1) 15^{00}
- 2) 24^{00}
- 3) 9^{00}
- 4) 12^{00}

53

Ո՞ր պայուսն է ճիշտ:

- 1) Լեռնային շրջաններում ըստ բարձրության մթնոլորտային տեղումների քանակը նվազում է:
- 2) Օդի ջերմաստիճանի տատանման տարեկան լայնույթը հասարակածային լայնություններում փոքր է:
- 3) Վերնոլորտը մթնոլորտի Երկրի մակերևույթին ամենամոտ շերտն է:
- 4) Գիշերվա և ցերեկվա հերթափոխության զիսավոր պատճառը մթնոլորտի շրջանառությունն է:

54

Տրված ապարներից ո՞րն է առաջանում, եթե մագման չի հասնում Երկրի մակերես, այլ սառչում է կես ճանապարհին, երկրակեղեկի խորքում:

- 1) գրանիտ
- 2) կերակրի աղ
- 3) այրվող թերթաքար
- 4) կվարց

55

Համաշխարհային օվկիանոսում ներծին (ներքին) ուժերի ազդեցությամբ առաջանում է՝

- 1) ցունամի
- 2) օվկիանոսային հոսանք
- 3) մակընթացություն
- 4) տեղատվություն

56

Մերձարևադարձային գոտու կիմայի տիպերից որի՞ն են բնորոշ չոր և տաք ամառներ և մեղմ ու խոնավ ձմեռներ:

- 1) մուսատնային
- 2) խոնավ
- 3) ցամաքային
- 4) միջերկրածովային